

Stichting Noordster terug op Scheveningen

Dr. Lelykade 156
2583 CN Den Haag
Email: info@sch236.nl

Bestuursverslag 2018

Sch 236 Stichting Noordster terug op Scheveningen

1. Algemeen

Het bestuur was in 2018 samengesteld als volgt:

- Mr H(enk) C. Grootveld, voorzitter
- H(enk) Groen, vicevoorzitter
- T(eun) van Dijk, secretaris
- C(ees) Hartevelde †, penningmeester tot 1 augustus
- M(artin) P. Mos, RA-RC-RBA, penningmeester vanaf 1 september
- N(ico) A. Buis, lid (projectleider restauratie)
- W(out) Bruin, lid (ploegleider 'Graaiploeg')
- Mr J(acques) R. Borst (fiscale en juridische zaken) tot 6 september.

Het bestuur kwam in 2018 negen keer maal bijeen, t.w. op 18 januari, 22 februari, 29 maart, 3 mei, 7 juni, 22 augustus, 7 september, 17 oktober en 11 december. De samenstelling van het bestuur onderging wijziging door het uittreden van mr Jacques Borst per 6 september en penningmeester Cees Hartevelde, die helaas op 16 november overleed aan de gevolgen van een ongeneeslijke ziekte. Hij werd opgevolgd door Martin Mos. Administratiekantoor Overduin & Kreft werd in de arm genomen voor de dagelijkse administratie en btw-aangiften, terwijl vrijwilliger Nico Mos bereid werd gevonden om de donateursadministratie te verzorgen.

2. Subsidies en donaties

Het donateursbestand steeg van 197 aan het begin van het jaar naar 315 per 31 december. De minimale bijdrage is € 23,60 per jaar, maar er zijn ook (bedrijfs)donateurs die een hoger bedrag doneren en zelfs de komma verplaatsen en € 236,-- overmaken.

Iedere donateur krijgt een op naam gesteld 'monsterboekje' overeenkomstig het origineel zoals dat op de haringvisserij werd gebruikt. In april werd de heer M. Grootveld te Leidschendam als 236ste donateur geregistreerd.

Oudste donateur Cor van der Harst (2^e v.r.) monstert aan voor tweede keer.

Fotograaf mev. Van der Harst

Substantiële donaties werden gedaan cq. toegezegd door Stichting Initiatief op Scheveningen (SIOS) - met op 4 april een uitreiking van een waardecheque van 31.500 euro - , Stichting van der Toorn, Stichting Schevenings Steunfonds, Prins Bernhard Cultuurfonds, de rederijen Jaczon en W. van der Zwan, de ABNAMRO-bank en RABO-bank. Voormalig wethouder Karsten Klein liet de giften die hij bij zijn afscheid als wethouder ontving ten goede komen aan de Noordster. Oud-vissers en vissersvrouwen collecteerden tijdens de jaarlijkse vaartocht voor oud-vissers op 15 juni ten bate van de Noordster. Het bedrijf Glomar Marine sponsorde het vervaardigen van twee masten. Jotun stelde verf ter beschikking. Daarnaast werden ook van derden schenkingen in natura verkregen in de vorm van scheeps- en visserijbenodigdheden, zoals twee stokankers, een potkachel voor het voorin, een fraaie kleurenfoto uit de jaren zestig van de Noordster in volle zee, een dissel en een zet, een stuurboordlicht, vier deklampen, vijftig klapstoelen, enz. De objecten gaan onderdeel uitmaken van de scheepsinventaris en worden onder meer aangewend voor de inrichting van de expositieruimten a/b van de Noordster.

In december 2017 werd de stichting ingeschreven in het Register Varend Erfgoed (registratienummer 3220; inschrijving tot 17 december 2022). In het kader van de op 25 mei in werking getreden Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) werd een Privacyverklaring opgesteld.

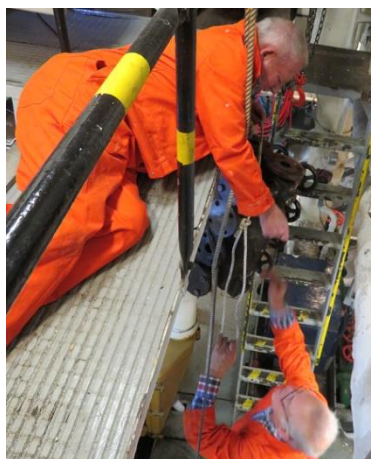
Ook werd een reglement opgesteld met (veiligheids)regels voor het verrichten van werkzaamheden aan boord.

3. Restauratiewerkzaamheden

In het verslagjaar vonden de restauratiewerkzaamheden gestadig voortgang. Onder leiding van projectleider Nico Buis en ploegleider Wout Bruin werd door de groep van ongeveer 45 vrijwilligers – de zgn. Graaiploeg – veel werk verzet met deskundige assistentie en begeleiding van de firma Boeg Nautic. De voorbak werd verwijderd zodat het voordek van de Noordster weer het oorspronkelijke silhouet uit 1950 terugkreeg. De oude toiletruimte onder het brughuis werd voorzien van een nieuwe vloer en eigentijdse voorzieningen zoals wasbak, toilet en urinoir voor bezoekers. De afvoer vindt niet meer zoals vroeger rechtstreeks plaats in zee, maar in een vuilwatertank die in de machinekamer is geplaatst. Daar is ook het nodige gebeurd (filters vernieuwen, smeren, electra, schilderwerk) om de Noordster (weer) vaarklaar te maken.

Onderhoud electra motorkamer

Schilderen motorkamer

Op het voordek werd boven de ingang van het voorin een toegangskap geplaatst naar oorspronkelijk ontwerp en een roerkoning geplaatst waarmee het voorroer wordt bediend. Aan bak- en stuurboord werden twee voorgalgen geplaatst, die vroeger werden gebezigd voor de trawlvisserij, evenals dat ook het geval was met de op het dek geplaatste zgn. mosterdpot: een ovalen stalen constructie met twee horizontaal en naast elkaar liggende schijven, waarover bij de uitoefening van de trawlvisserij de vislijnen naar de galgen werden geleid. In de verschansing van het voorschip kwam aan

stuurboordzijde het kluisgat terug, dat werd geschilderd in de originele rode kleur. De binnenzijde van de gehele verschansing werd van vele lagen oude verf ontdaan en opnieuw in de oorspronkelijke kleur geschilderd.

Schilderen

Het dek werd waterdicht gemaakt nadat de kunststoflaag was verwijderd. Op het voordek kwam aan bakboordzijde een 'blaezekrebbé', d.i. een door een ijzeren hekwerk afgezette ruimte waar de blazen werden opgeslagen die de vleet drijvend houden. De koekoek op het middendek werd vervangen door een stalen luik dat van vier patrijspooten is voorzien en zo nodig kan worden opengezet. De aanbouw voor het dekhuis werd gesloopt, zodat er plaats vrij kwam voor een winch en de inmiddels geplaatste toegang tot de 'rêpkee', vervaardigd naar oorspronkelijk ontwerp. Deze ruimte diende vroeger als bergplaats voor de reep, een zware, bijna polsdikke lijn van enige kilometers lang waaraan de vleet hing.

Benedendecks werd in de toekomstige publieks- en tentoonstellingsruimte een groot deel van de uit de jaren tachtig daterende betimmering en het interieur verwijderd. Aan bakboordzijde werd de stalen scheepshuid ontroest en ontvet en twee keer behandeld met een speciale coating.

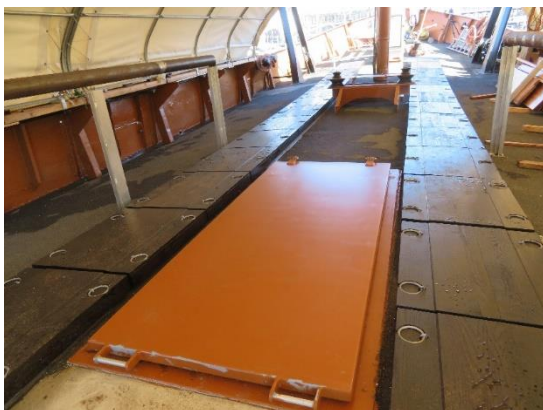
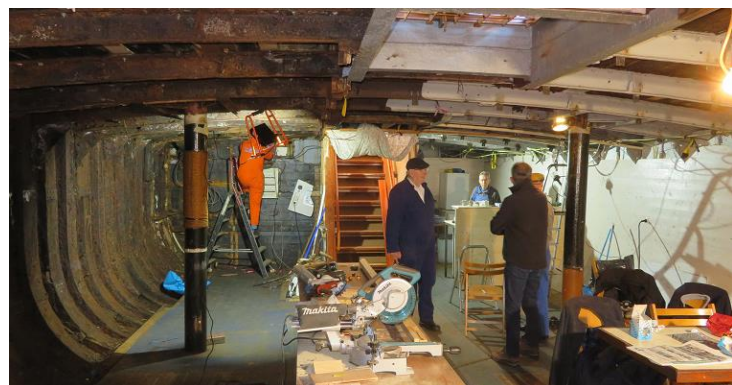

Foto: *Geteerde luiken strak in het gelid*

Bovendecks werd vrijwel over de volle lengte van het dek en breedte van het schip een overkapping geplaatst om de restauratiewerkzaamheden ook bij regenachtig weer te kunnen verrichten. Dankzij deze 'tent op het dek' kon ook de grote opbouw worden verwijderd, die toegang gaf tot de toekomstige publieks- en tentoonstellingsruimte. Op de plaats daarvan werd een plat stalen luik aangebracht, dat in gesloten toestand gelijkvloers is met het dek. Daarmee werd nagenoeg het gehele dek van zijn niet-oorspronkelijke opbouwen en obstakels ontdaan.

De contouren van het oorspronkelijke vleetloggerdek zijn daardoor goed in beeld gekomen. De luikhoofden kwam gereed en de houten luiken waren aan het eind van het jaar in de maak bij ROC

Mondriaan in het kader van het met Mondriaan overeengekomen leertraject, waarbij stagiaires worden ingezet.

4. Activiteiten

Tussen de restauratiebedrijven door werden bijzondere activiteiten verricht. Op vrijdag 8 juni verrichtte de net benoemde wethouder stadsdeel Scheveningen, Boudewijn Revis, tijdens een feestelijke bijeenkomst bovendien op de Noordster zijn 'eerste ambtshandeling' door het in de menie zetten van de stuurboordsvoorgalg. Als bewijs van bekwaamheid kreeg hij een monsterboekje uitgereikt in de rang van 'scheepwethouder', waarna werd besloten met het zingen van het 'Lied van de Noordster (deel II)' op de melodie van *My Bonny is over the Ocean*.

Het lied van de Noordster – II (Graailied)

refrein:

Hier ligt de Noordster	De handen die gaan uit de mouwen
De logger die jarenlang haring ving.	De Noordster ligt hier voor ons klaar.
Da's onze Noordster	om in d'oude staat terug te bouwen
Het vlaggeschip van Schevening!	't Is Graaitijd, dus optuigen maar!

Hij stamt uit de vijftiger jaren	Op Vlaggetjesdag gaan we varen
En voer met de vleet en de trol.	De vlaggen gaan feest'lijk in 't want.
Heeft altijd fortuinlijk gevaren	Net als in vroegere jaren
Met haring en vis telkens vol.	De Noordster is ons mooiste pand!

Op dinsdag 12 juni ging de Noordster na een lange winter voor het eerst weer van de kant voor een proefvaart. Die verliep geheel naar wens: de motor liep als een zonnetje en ook zonder voorbak lag de Noordster prima op het water. Op Vlaggetjesdag 16 juni beleefde de Noordster haar *finest hour*. Zij was door de Graaiploeg rijk in de vlaggen gezet (o.a. seinvlaggen en vlaggen van sponsors) en vormde een blikvanger in de haven. Om 13.00 uur ging de logger met sponsors en vrijwilligers naar buiten om als juryschip de jaarlijkse Vissersvlootshow af te nemen. Daarbij nam de Noordster op voorbeeldige wijze haar rol als 'Vlaggenschip van Schevening'.

Op zaterdag 23 juni was de Noordster met een kraam vertegenwoordigd op de jaarlijkse Scheveningse Dag in Muzee Scheveningen alsook op zaterdag 18 augustus tijdens het Historisch Festival Scheveningen. Op beide gelegenheden had bestuurslid Wout Bruin zich voor de werving van donateurs speciaal gestoken in het werktenue van een Scheveningse visser in vroeger dagen (o.a. bruine kiel en blauwe broek met pet en rode zakdoek om de nek).

Op zondag 24 juni stoomde de Noordster naar de finish van de Volvo Ocean Race om daar de winnende Dongfeng op te wachten. Die passeerde de Noordster op steenworp afstand. In de daarop volgende Volvo Ocean Week werden vijf vaartochten gemaakt met gasten van de organisatie van de Volvo Ocean Race en van de gemeente Den Haag, die alle kosten voor zijn rekening heeft genomen. De Noordster bewees zich ook in haar toekomstige hoedanigheid van historische vleetlogger uitstekend in haar element te voelen.

De Noordster tijdens de Volvo Ocean Race (foto Dick Teske)

Met de Graaiploeg zelf en hun partners werd op 7 december het restauratiesemester afgesloten met een 'eindejaars- of bouweteeltborrel', waarop de vrijwilligers werden bedankt voor hun enorme inzet. De bijeenkomst werd gesponsord door Rederij Groen, Boeg Nautic en eetcafé De Maatschappij en beklonken met het zingen van het speciaal voor de gelegenheid geschreven 'Bouweteeltlied' op de melodie van *Daar bij die molen*.

Het lied van de Noordster – III (Bouweteeltlied)

refrein:

*Daar aan de haven
De Tweede Haven
Daar ligt een oude logger aan de kant.
Het is de Noordster
D'oude Noordster
Een haringlogger: de mooiste van het land!*

*Ooit voer zij vele kantjes aan
met haring vol geakaakt.
De vleet was dikwijls afgelaân
Mooi teeltje werd gemaakt.
Maar ach, de visserij verdween
de vloot ging naar de sloop.
Maar ene logger ging niet heen:
De Noordster: onze hoop!*

*Er ligt op 't oude Schevening'
een scheepje aan de kant.
Het is een heel bijzonder ding
door oud-vissers bemand.
Die maken er een logger van
in d'oude staat weer brom.
Naar prachtig restauratieplan
Tot Scheev'nings roem en faam!*

*Wij graaien voort zoals het hoort
Met alle hens aan dek.
en hebben hier straks binnenboord
een museale plek.
Hier ziet men hoe het vroeger ging
Hoe 't leven was op zee.
De visserij van Schevening'
Neemt men van hieruit mee!*

Ook dit jaar was de Noordster feestelijk verlicht in het kader van de op 8 december geplande *Scheveningen Light Walk*, maar deze ging wegens weersomstandigheden niet door. Op 21 december kwam vanuit Gdynia in Polen de nieuwe Aurora-G van Rederij Groen de Scheveningse haven binnen met aan boord twee nieuwe masten voor de Noordster. Voor- en achtermast zullen in de loop van 2019 worden geplaatst en gestaagd.

5. Publiciteit

Op de site www.sch.236.nl is alle informatie over het restauratieproject te vinden. De site wordt bijgehouden door vrijwilliger Hans Boin. Over de voortgang van het project werden de donateurs per email geïnformeerd met een eens in de twee maanden verschijnend 'Praairapport' (No. 2-7) van de bestuursvoorzitter. Daarnaast schreef hij zes keer 'n Roopje van de Noordster' (No. 2-7) in de tweemaandelijksse wijkkrant voor Scheveningen-dorp 'de klinker'. Het 'roopje' werd in enigszins bewerkte vorm ook opgenomen in het vier keer per jaar verschijnende blad 'Rond de Haven' van de Bewonersorganisatie Havenkwartier alsook in 'De Duindorper', een uitgave van de stichting Wijkberaad Duindorp. Daarnaast kreeg de Noordster ook incidenteel aandacht in de pers, zoals in het ledenblad 'Dichterbij' van de RABObank, het nulnummer van 'Haven in Zicht (uitgave MKB Magazine), De Scheveningsche Courant (12 april en 13 juni), De Telegraaf Haagland (15 juni), De Scheveninger (28 februari, 10 april en 21 juni), Den Haag Centraal (14 juni), AD Den Haag (2 juli). Het restauratieproces werd en wordt vastgelegd door foto's, stadsdeeljournaal Scheveningen, e.a. Studio Slateboard Video & Multimedia Productions maakt (in opdracht en voor rekening van de Stichting Van der Toorn) een professionele documentaire over de gehele restauratie. In het kader van public relations en fondswerving brouwde Brouwerij Scheveningen speciaal bier, dat met het label 'Noordsterbier' in flessen werd vermarkt.

Mr. H.C. Grootveld, bestuursvoorzitter

Scheveningen, april 2019